

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ ผลกระทบที่อาจเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

☐ กฎหมายใหม่

☒ แก้ไขเพิ่มเติม

☐ ยกเลิก

๒. หลักการและเหตุผล

๒.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “การกระทำชำเรา” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑ (๑๘))

(๒) ยกเลิกเหตุฉกรรจ์ของความผิดฐานอนาจาร (ยกเลิกมาตรา ๒๗๘ วรรคสอง วรรคสามและวรรคสี่ และมาตรา ๒๗๙ วรรคสี่ วรรคห้า วรรคหก และวรรคเจ็ด และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘๑)

(๓) กำหนดความผิดฐานคุกคามทางเพศ (เพิ่มมาตรา ๒๘๔/๑ และมาตรา ๒๘๔/๒)

๒.๒ เหตุผล

เนื่องในปัจจุบันมีการกระทำความผิดทางเพศในหลายรูปแบบ และเป็นการกระทำต่อบุคคลทุกวัย ทุกเพศ รวมถึงผู้มีความหลากหลายทางเพศ อันเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายทั้งร่างกายและจิตใจของผู้ถูกระทำ ดังนั้น จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “การกระทำชำเรา” เพื่อให้ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดในพฤติการณ์ต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย และเนื่องจากในปัจจุบันปัญหาการคุกคามทางเพศมีเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ซึ่งกฎหมายที่มีการกำหนดให้การกระทำในลักษณะดังกล่าวมีความผิดนั้น มีเพียงความผิดฐานก่อความเดือดร้อนรำคาญซึ่งเป็นความผิดฐานลหุโทษและยังไม่ตรงกับลักษณะของการกระทำที่เป็นการคุกคามทางเพศโดยตรง สมควรกำหนดให้การคุกคามทางเพศเป็นความผิดทางอาญา เพื่อเป็นการลงโทษผู้กระทำความผิดและปรามมิให้เกิดการกระทำความผิดขึ้น

๓. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

☒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

☐ ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

เนื่องในปัจจุบันมีการกระทำความผิดทางเพศในหลายรูปแบบ และเป็นการกระทำต่อบุคคลทุกวัย ทุกเพศ รวมถึงผู้มีความหลากหลายทางเพศ อันเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายทั้งร่างกายและจิตใจของผู้ถูกระทำ ดังนั้น จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “การกระทำชำเรา” เพื่อให้ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดในพฤติการณ์ต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย และเนื่องจากในปัจจุบันปัญหาการคุกคามทางเพศมีเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ซึ่งกฎหมายที่มีการกำหนดให้การกระทำในลักษณะดังกล่าวมี

ความผิดนั้น มีเพียงความผิดฐานก่อความเดือดร้อนรำคาญซึ่งเป็นความผิดฐานลหุโทษและยังไม่ตรงกับลักษณะของการกระทำที่เป็นการคุกคามทางเพศโดยตรง สมควรกำหนดให้การคุกคามทางเพศเป็นความผิดทางอาญา เพื่อเป็นการลงโทษผู้กระทำความผิดและปรามมิให้เกิดการกระทำความผิดขึ้น

สาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “การกระทำชำเรา” โดยกำหนดบทนิยาม “การกระทำชำเรา” หมายความว่า การกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศหรือสิ่งอื่นใดของผู้กระทำหรือของผู้อื่นล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้กระทำ (ร่างมาตรา ๓)

(๒) ยกเลิกความผิดฐานอนาจารโดยใช้วัตถุหรืออวัยวะอื่นซึ่งมีใช้อวัยวะเพศล่วงล้ำ อวัยวะเพศหรือทวารหนักของบุคคล เนื่องจากเป็นความผิดฐานซ้ำซ้อนกระทำชำเราตามการแก้ไขนิยามในร่างมาตรา ๓ โดยการยกเลิกมาตรา ๒๗๘ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ มาตรา ๒๗๙ วรรคสี่ วรรคห้า วรรคหก วรรคเจ็ด และแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๘๑ (๑) แห่งประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๔ ร่างมาตรา ๕ และร่างมาตรา ๖)

(๓) กำหนดการคุกคามทางเพศให้เป็นความผิดในมาตรา ๒๘๔/๑ และกำหนดให้การคุกคามทางเพศต่อเด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี และต่อผู้อื่นโดยอาศัยเหตุที่ผู้กระทำมีอำนาจเหนือผู้ถูกกระทำอันเนื่องจากความสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือผู้มีอำนาจเหนือประการอื่นเป็นเหตุฉกรรจ์ในมาตรา ๒๘๔/๑ วรรคสอง และในมาตรา ๒๘๔/๒ (ร่างมาตรา ๗)

๒. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ

หน่วยงานของรัฐ

๑. ศาลยุติธรรม
๒. สำนักงานอัยการสูงสุด
๓. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ภาคเอกชน

สภาพนายความ

ภาคประชาสังคม

๑. มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี
๒. มูลนิธิเพื่อนหญิง
๓. มูลนิธิผู้หญิง
๔. สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี
๕. มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก ช่วยเหลือเด็กถูกทำร้าย ทารุณกรรมหรือถูกเอาเปรียบ
๖. มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก

๓. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

๓.๑ ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “การกระทำชำเรา” โดยกำหนดบทนิยาม “การกระทำชำเรา” หมายความว่า การกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศหรือสิ่งอื่นใดของผู้กระทำหรือของผู้อื่นล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้กระทำ (ร่างมาตรา ๓)

๓.๒ ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการยกเลิกความผิดฐานอนาจารโดยใช้วัตถุหรืออวัยวะอื่นซึ่งมีใช้อวัยวะเพศล่วงล้ำ อวัยวะเพศหรือทวารหนักของบุคคล เนื่องจากเป็นความผิดฐานซ้ำซ้อนกระทำชำเราตามการแก้ไขนิยามในร่างมาตรา ๓ โดยการยกเลิกมาตรา ๒๗๘ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ มาตรา ๒๗๙ วรรคสี่ วรรคห้า

วรรคหก วรรคเจ็ด และแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๘๑ (๑) แห่งประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๔ ร่างมาตรา ๕ และร่างมาตรา ๖)

๓.๓ ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดการคุกคามทางเพศให้เป็นความผิดในมาตรา ๒๘๔/๑ และกำหนดให้การคุกคามทางเพศต่อเด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี และต่อผู้อื่นโดยอาศัยเหตุที่ผู้กระทำมีอำนาจเหนือผู้ถูกกระทำอันเนื่องจากความสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือผู้มีอำนาจเหนือประการอื่น เป็นเหตุฉกรรจ์ ในมาตรา ๒๘๔/๑ วรรคสอง และในมาตรา ๒๘๔/๒ (ร่างมาตรา ๗)

๓.๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

๔. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

ตั้งแต่วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ รวมระยะเวลา จำนวน ๖๓ วัน

๔.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

๔.๒.๑ ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

๔.๒.๒ ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

- ๑) ศาลยุติธรรม
- ๒) สำนักงานอัยการสูงสุด
- ๓) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- ๔) สภานายความ
- ๕) มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี
- ๖) มูลนิธิเพื่อนหญิง
- ๗) มูลนิธิผู้หญิง

- ๘) สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี
- ๙) มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก ช่วยเหลือเด็กถูกทำร้าย ทารกกรรมหรือถูกเอาเปรียบ
- ๑๐) มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก

๕. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๕.๑ ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th จำนวน ๒ ราย ซึ่งเป็นประชาชนทั่วไป

๕.๒ จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน ที่ได้แสดงความคิดเห็นมี จำนวน ๖ ราย ประกอบด้วย

- ๑) ศาลยุติธรรม
- ๒) สำนักงานศาลยุติธรรม
- ๓) สำนักงานอัยการสูงสุด
- ๔) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- ๕) มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี

๕.๒ ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง สรุปได้เป็นรายประเด็นดังนี้

๕.๒.๑ ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “การกระทำชำเรา” โดยกำหนดบทนิยาม “การกระทำชำเรา” หมายความว่า การกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศหรือสิ่งอื่นใดของผู้กระทำหรือของผู้อื่นล่อลวงล้าอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้กระทำ (ร่างมาตรา ๓)

ไม่เห็นด้วย

๑. การบีบหน้าอก แต่ไม่ได้มีการสอดใส่ก็ถือว่าเป็นการกระทำชำเรา เว้นแต่ท่านว่าหน้าอกคืออวัยวะเพศ **ประชาชน**

๒. ไม่ควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “การกระทำชำเรา” ที่จะกำหนดบทนิยาม “การกระทำชำเรา” ให้หมายความว่า การกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศหรือสิ่งอื่นใดของผู้กระทำหรือของผู้อื่นล่อลวงล้าอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้กระทำ เนื่องจากปัจจุบันพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ปรับปรุงบทนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” ไว้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับลักษณะการกระทำชำเราตามธรรมชาติแล้ว **สำนักงานอัยการสูงสุด**

๓. การกระทำความผิดที่มีความเป็นอาชญากรรมเล็กน้อย เป็นเรื่องส่วนตัว ส่งผลกระทบต่อผู้ที่ถูกกระทำความผิดโดยตรง หรือมุ่งคุ้มครองผู้เสียหายเท่านั้น เป็นความผิดเล็กน้อย กฎหมายโดยทั่วไปกำหนดให้เป็นความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกินสามปีและถือว่าเป็นความผิดต่อส่วนตัว การลงโทษผู้กระทำความผิดอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลแขวงซึ่งผู้พิพากษาคนเดียวเป็นองค์คณะมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี แต่ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ เป็นความผิดที่เกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร ไม่ใช่ความผิดที่ส่งผลกระทบต่อบุคคลใดโดยเฉพาะ การกระทำความผิดส่งผลกระทบต่อประชาชนและสังคมส่วนรวม รัฐจึงมีหน้าที่คุ้มครอง ดูแล และเอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ เป็นความผิดที่กฎหมายถือว่าเป็นความผิดต่อแผ่นดิน และหากมีบุคคลถูกกล่าวหาว่าฝ่าฝืนหรือกระทำความผิดตามมาตรา ๑๑๖ ย่อมเป็นคดีที่อยู่ในความสนใจของประชาชน ในการตัดสินคดีจึงควรมีผู้พิพากษาอย่างน้อยสองคนเป็น

องค์คณะที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี และเนื่องจากกฎหมายไม่ได้บัญญัติอัตราโทษขั้นต่ำไว้ ศาลจึงสามารถใช้ดุลพินิจตามพฤติการณ์แห่งคดี ความร้ายแรงแห่งการกระทำให้การกำหนดโทษและลงโทษขั้นต่ำเพียงใดก็ได้ **สำนักงานศาลยุติธรรม**

เห็นด้วย

เห็นด้วยในหลักการที่จะแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามของคำว่า “การกระทำชำเรา” ให้กว้างขวางและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น เพื่อให้มีผลในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด แต่โดยที่สถานการณ์การกระทำความผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศในปัจจุบันที่มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี ได้เข้าไปให้ความช่วยเหลือนั้นพบว่า การกระทำความผิดมีความรุนแรงและหลากหลายมากขึ้น ทั้งในด้านจำนวนคดีที่เกิดขึ้น อายุของผู้ถูกระทำที่มีตั้งแต่เด็กเล็กจนถึงผู้สูงอายุ และลักษณะของการกระทำความผิดที่มีความหลากหลายมากขึ้น ดังนั้น จึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. สมควรกำหนดช่วงอายุของผู้ถูกระทำ เพื่อกำหนดลักษณะของการกระทำความผิดและโทษ ให้แตกต่างกัน เป็น ๔ กลุ่ม คือ

กลุ่มที่หนึ่ง ตั้งแต่แรกเกิด แต่ไม่เกิน ๕ ปี

กลุ่มที่สอง อายุ ๕ ปีขึ้นไปแต่ไม่เกิน ๑๐ ปี

กลุ่มที่สาม อายุ ๑๐ ปีขึ้นไปแต่ไม่เกิน ๑๕ ปี

กลุ่มที่สี่ ตั้งแต่อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป

โดยมีเหตุผลว่า กลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ เป็นกลุ่มของเด็กที่มีความเปราะบางมากที่สุดทั้งสภาพร่างกายและจิตใจ ไม่สามารถเข้าใจในสิ่งที่ถูกระทำ และไม่สามารถร้องขอความช่วยเหลือ ขัดขืนหรือป้องกันตนเองจากการกระทำได้ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำที่เป็นการล่วงล้ำหรือไม่ล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้ถูกระทำ ถ้าเป็นการกระทำกับร่างกายของเด็กเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำแล้ว ย่อมจะต้องมีผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจของเด็กไม่แตกต่างกัน จึงสมควรกำหนดให้การกระทำที่จะถือว่าเป็นการกระทำชำเราในเด็กสองกลุ่มนี้ แม้จะมีได้มีการล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้ถูกระทำ ก็ให้ถือว่าเป็นการกระทำชำเราเช่นเดียวกัน โดยสมควรกำหนดโทษให้กลุ่มที่หนึ่งมีโทษหนักกว่ากลุ่มที่สอง

ส่วนกลุ่มที่สาม และกลุ่มที่สี่ อาจกำหนดให้เฉพาะการกระทำที่เป็นการล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก และช่องปากของผู้ถูกระทำ ให้ถือว่าเป็นการกระทำชำเรา แต่สมควรกำหนดโทษในกลุ่มที่สามให้หนักกว่ากลุ่มที่สี่

อย่างไรก็ดี เพื่อให้บทบัญญัติของกฎหมายมีความชัดเจนแน่นอน สมควรจะต้องมีการพิจารณากำหนดถ้อยคำให้รอบคอบรัดกุม เนื่องจากเป็นกฎหมายที่มีโทษในทางอาญา และการกำหนดว่าการใช้อวัยวะเพศหรือสิ่งอื่นใดของผู้กระทำหรือผู้อื่นล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปาก “ของผู้กระทำ” นั้น น่าจะมีความคลาดเคลื่อนหรือไม่ ซึ่งที่ถูกต้องควรใช้คำว่า “ของผู้ถูกระทำ” **มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี**

๔.๒.๒ ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการยกเลิกความผิดฐานอนาจารโดยใช้วัตถุหรืออวัยวะอื่นซึ่งมิใช่อวัยวะเพศล่วงล้ำ อวัยวะเพศหรือทวารหนักของบุคคล เนื่องจากเป็นความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราตามการแก้ไขนิยามในร่างมาตรา ๓ โดยการยกเลิกมาตรา ๒๗๘ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ มาตรา ๒๗๙ วรรคสี่ วรรคห้า วรรคหก วรรคเจ็ด และแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๘๑ (๑) แห่งประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๔ ร่างมาตรา ๕ และร่างมาตรา ๖)

ไม่เห็นด้วย

๑. ต้องการความกระจ่าง การกระทำอนาจารคือการ Sexually Harassment หรือไม่ หากไม่ใช่ก็ไม่เห็นด้วยเพราะไม่ครอบคลุม **ประชาชน**

๒. ไม่ควรยกเลิกความผิดฐานอนาจารโดยใช้วัตถุหรืออวัยวะอื่นซึ่งมิใช่อวัยวะเพศล่อล้า อวัยวะเพศ หรือทวารหนักของบุคคล เนื่องจากปัจจุบันมีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งนอกจากจะได้มีการปรับปรุงบทนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” ไว้ชัดเจนและสอดคล้องกับลักษณะการกระทำชำเราตามธรรมชาติแล้ว ยังได้ปรับปรุงบทบัญญัติความผิดเกี่ยวกับเพศบางประการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายและเพื่อให้ความคุ้มครองบุคคลซึ่งถูกกระทำทางเพศกลุ่มต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น **สำนักงานอัยการสูงสุด**

๓. สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยบุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น แต่ถ้าวการใช้เสรีภาพส่วนบุคคลส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ส่งผลกระทบต่อสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น หรือส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนรัฐย่อมมีอำนาจในการจำกัดเสรีภาพดังกล่าว โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย อย่างไรก็ตาม หากเป็นการกระทำภายในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเพื่อแสดงความคิดเห็น หรือติชมโดยสุจริตแล้ว การกระทำนั้นย่อมไม่ได้รับการคุ้มครอง โดยถือว่าไม่เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๖ ซึ่งได้บัญญัติไว้ชัดเจนอยู่แล้ว **สำนักงานศาลยุติธรรม**

เห็นด้วย

เห็นด้วยในหลักการตามที่ได้ให้เหตุผลและข้อสังเกตไว้ในข้อ ๑ ข้างต้นแล้ว **มูลนิธิปรีดิฯ หงสกุลเพื่อเด็กและสตรี**

๔.๒.๓ ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดการคุกคามทางเพศให้เป็นความผิดในมาตรา ๒๘๔/๑ และกำหนดให้การคุกคามทางเพศต่อเด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี และต่อผู้อื่นโดยอาศัยเหตุที่ผู้กระทำความผิดมีอำนาจเหนือผู้ถูกกระทำอันเนื่องจากความสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือผู้มีอำนาจเหนือประการอื่น เป็นเหตุจูงใจ ในมาตรา ๒๘๔/๑ วรรคสอง และในมาตรา ๒๘๔/๒ (ร่างมาตรา ๗)

ไม่เห็นด้วย

๑. แม้จะเกิดผลใจกับผู้ถูกกระทำในเด็กมากกว่า แต่ไม่ควรกำหนดอายุ สังคมต้องการความเท่าเทียม ในการคุ้มครองความปลอดภัยเท่า ๆ กัน **ประชาชน**

เห็นด้วย

๒. เห็นชอบในหลักการที่จะกำหนดความผิดฐานคุกคามทางเพศ ให้เป็นความผิดในมาตรา ๒๘๔/๑ และกำหนดความผิดและโทษ เป็นเหตุจูงใจ ในมาตรา ๒๔๑/๑ วรรคท้าย และในมาตรา ๒๘๔/๒ ตามร่างมาตรา ๗ แต่ไม่เห็นด้วยที่จะนิยามคำว่า “การคุกคามทางเพศ” ไว้ในมาตรา ๒๘๔/๑ วรรคสอง ตามร่างมาตรา ๗ แต่ควรกำหนดนิยามความหมายคำว่า “การคุกคามทางเพศ” ไว้ในมาตรา ๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยแก้ไขเพิ่มเติม ความหมายของคำว่า “การคุกคามทางเพศ” เป็น (๑๙) แห่งมาตรา ๑ จะถูกต้องเหมาะสมกว่า ทั้งนี้ นิยามความหมายของคำว่า “การคุกคามทางเพศ” ต้องชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการตีความว่าการกระทำใดจะเป็นความผิดอาญาฐานคุกคามทางเพศหรือไม่ **สำนักงานอัยการสูงสุด**

๓. เห็นด้วยในหลักการกับการเพิ่มบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการคุกคามทางเพศ ซึ่งเป็นหลักการที่ดีที่จะให้ความคุ้มครองกับประชาชนที่ถูกคุกคามทางเพศ ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายที่เข้มงวดมารองรับในการกระทำความผิดในลักษณะดังกล่าว มีเพียงความผิดลหุโทษซึ่งไม่มีผลเป็นการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดแต่อย่างใด ทั้งนี้ในปัจจุบันมีประชาชนถูกคุกคามทางเพศในลักษณะต่างๆ จำนวนมาก จึงสมควรกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนี้

อย่างไรก็ดี การกำหนดลักษณะของการกระทำความผิด ว่าการกระทำในลักษณะใดที่จะถือว่าเป็นการคุกคามทางเพศนั้น จะต้องพิจารณาให้เกิดความรอบคอบ มิเช่นนั้นจะไม่ได้ผลตามที่ประสงค์แต่จะเป็นการให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในการใช้ดุลพินิจที่กว้างขวางจนอาจจะทำให้เกิดปัญหาการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบหรือโดยทุจริตได้

“การคุกคามทางเพศตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยทางกาย วาจา การส่งเสียง การแสดงอาการปฏิกิริยาทาง การแสดงหรือสื่อสารด้วยวิธีการอื่นใด ไม่ว่าจะกระทำต่อหน้า หรือกระทำโดยการสื่อสารที่สื่อไปในทางเพศเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับความเดือนร้อนรำคาญ อับอาย หรือถูกเหยียดหยาม รวมถึง การติดตาม รังความ หรือการกระทำใดที่ก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยทางเพศต่อผู้อื่น” **มูลนิธิปวีณาหงสกุล เพื่อเด็กและสตรี**

๔.๒.๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

๑. การบีบหัวไหล่ การจับมือ การสัมผัสร่างกาย หากอีกฝ่ายไม่ยินยอมหรือไม่ถูกกละเทศะ ถือเป็นการคุกคามทั้งสิ้น **ประชาชน**

๒. การแก้ไขถ้อยคำบทบัญญัติมาตรา ๑๑๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญาในปัจจุบันให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น ย่อมเป็นประโยชน์ในการใช้และตีความกฎหมาย จำกัดการใช้ดุลพินิจ อีกทั้งยังเป็นการรับรอง และคุ้มครองให้ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและสอดคล้องกับกติการะหว่างประเทศ ว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Right : ICCPR) ข้อ ๑๘ ว่าด้วยการคุ้มครองเสรีภาพในการแสดงออก

อย่างไรก็ตาม การแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาดังกล่าวเป็นเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบในวงกว้าง จึงเห็นควรมีการศึกษาวิจัย วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการแก้ไขกฎหมายและสัมฤทธิ์จากการบังคับใช้ มาตราดังกล่าว ประกอบสถิติและแนวคำพิพากษาในเรื่องดังกล่าวอย่างรอบด้านเพื่อประกอบการพิจารณา โดยละเอียดรอบคอบต่อไป **กระทรวงยุติธรรม**

๓. สำนักงานศาลยุติธรรมพิจารณาแล้วเห็นว่า

ประเด็นที่ ๑ ถ้อยคำในบทนิยามของคำว่า “กระทำชำเรา” มีลักษณะเป็นการนำถ้อยคำ ในมาตรา ๒๗๖ วรรคสอง ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาปรับปรุงใหม่ โดยเพิ่มเนื้อหาในกรณีการใช้สิ่งอื่นใดล่วงล้ำช่องปากของผู้อื่น นอกเหนือจากอวัยวะเพศ หรือทวารหนัก ทั้งนี้ มีข้อสังเกต คือ

ประการแรก ในกรณีการใช้อวัยวะเพศหรือสิ่งอื่นใดของผู้อื่นล่วงล้ำอวัยวะเพศ หรือทวารหนักของผู้ถูกระทำ อาจมีลักษณะเป็นพฤติการณ์ของการเป็นตุ๊กตา ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน ซึ่งมีกฎหมาย บัญญัติรองรับอยู่แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นที่ต้องกำหนดไว้ในบทนิยาม

ประการที่สอง นิยามคำว่า “กระทำชำเรา” ตามกฎหมายปัจจุบันที่กำหนดว่าโดยใช้อวัยวะ เพศของผู้กระทำล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น คำว่า “ล่วงล้ำ” เป็นพฤติการณ์ที่ผู้ชาย เท่านั้นสามารถเป็นตุ๊กตา ขัดแย้งกับถ้อยคำตามมาตรา ๒๗๖ ที่กำหนดว่า “ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่น...” ที่ ผู้หญิงอาจเป็นตุ๊กตาได้

ประเด็นที่ ๒ เห็นว่ามีความเกี่ยวเนื่องกับประเด็นที่ ๑ ซึ่งจำเป็นที่จะต้องกำหนดถ้อยคำ หรือความหมายในบทนิยามให้ชัดเจนเสียก่อน

ประเด็นที่ ๓ เห็นว่าบทนิยามคำว่า การคุกคามทางเพศตามร่างมาตรา ๒๘๔/๑ วรรคสอง มีความหมายกว้างไม่ชัดเจนอาจมีปัญหาในการตีความ เนื่องจากการกระทำบางอย่างตามบทนิยามอาจเป็น ความผิดฐานกระทำชำเรา ความผิดฐานกระทำอนาจาร ความผิดฐานหมิ่นประมาท ความผิดฐานดูหมิ่นซึ่งหน้า ความผิดฐานก่อความเดือดร้อนรำคาญ หรือความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงควรกำหนดถ้อยคำหรือความหมายให้ชัดเจน

๔. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ. เป็นการแก้ไข เพิ่มเติมมาตรา ๑๑๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา เพื่อกำหนดความชัดเจนเกี่ยวกับลักษณะการกระทำที่เป็น การยุงประชาชนอันเป็นความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร ปรับปรุงให้การบังคับใช้

กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีขอบเขต เหมาะสม ชัดเจน สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ และเป็นหลักประกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามหลักนิติรัฐ **สำนักงานศาลยุติธรรม**

๕. ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๖ (ฉบับปัจจุบัน) จึงเป็นบทบัญญัติที่กำหนดความผิดและโทษไว้อย่างชัดเจนและเหมาะสม กับทั้งเป็นบทบัญญัติของกฎหมายที่จำเป็น เพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และเป็นบทบัญญัติที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งเป็นการเฉพาะเจาะจง จึงเห็นว่า ไม่มีความจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติดังกล่าว ทั้งนี้ ตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ **สำนักงานศาลยุติธรรม**

๖. สมควรแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๗ ทวิ และมาตรา ๒๗๗ ตริ แห่งประมวลกฎหมายอาญาเพื่อจัดกลุ่มเด็กที่ถูกกระทำชำเราเสียในคราวเดียวกัน ทั้งนี้ เพื่อให้การแก้ไขปัญหากล่องละเมิดทางเพศได้รับการแก้ไขที่ตรงกับสภาพปัญหาที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันและจะทำให้กฎหมายมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ส่วนที่ ๓ รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

เนื่องในปัจจุบันมีการกระทำความผิดทางเพศในหลายรูปแบบ และเป็นการกระทำต่อบุคคลทุกวัยทุกเพศ รวมถึงผู้มีความหลากหลายทางเพศ อันเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายทั้งร่างกายและจิตใจของผู้ถูกกระทำ ดังนั้น จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “การกระทำชำเรา” เพื่อให้ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดในพฤติการณ์ต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย และเนื่องจากในปัจจุบันปัญหาการคุกคามทางเพศมีเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ซึ่งกฎหมายที่มีการกำหนดให้การกระทำในลักษณะดังกล่าวมีความผิดนั้น มีเพียงความผิดฐานก่อความเดือดร้อนรำคาญซึ่งเป็นความผิดฐานลหุโทษและยังไม่ตรงกับลักษณะของการกระทำที่เป็นการคุกคามทางเพศโดยตรง สมควรกำหนดให้การคุกคามทางเพศเป็นความผิดทางอาญา เพื่อเป็นการลงโทษผู้กระทำความผิดและปรามมิให้เกิดการกระทำความผิดขึ้น

๒. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ

- ☐ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติ ด้าน
- ☐ แผนปฏิรูปประเทศ เรื่อง
- ☐ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

กำหนดให้การคุกคามทางเพศเป็นความผิดทางอาญา เพื่อเป็นการลงโทษผู้กระทำความผิดและปรามมิให้เกิดการกระทำความผิดขึ้นเพื่อให้สังคมและประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและร่างกายยิ่งขึ้น

๔. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีความสัมพันธ์กับประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งเป็นกฎหมายหลัก

๕. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

- ๕.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ไม่มี
- ๕.๒ ผลกระทบต่อสังคม ไม่มี
- ๕.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ ไม่มี

๕.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ ☐ ไม่มี

๕. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

☐ มี

☒ ไม่มี

๖. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

☐ มี

☒ ไม่มี

๗. บทกำหนดโทษ

☐ ไม่มี

☒ โทษทางอาญา

☐ โทษทางปกครอง

☐ โทษปรับทางวินัย

☐ โทษอุกฤษฎ์

เหตุผลและความจำเป็น

เนื่องจากในปัจจุบันปัญหาการคุกคามทางเพศมีเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ซึ่งกฎหมายที่มีการกำหนดให้การกระทำในลักษณะดังกล่าวมีความผิดนั้น มีเพียงความผิดฐานก่อความเดือดร้อนรำคาญซึ่งเป็นความผิดฐานลหุโทษและยังไม่ตรงกับลักษณะของการกระทำที่เป็นการคุกคามทางเพศโดยตรงสมควรกำหนดให้การคุกคามทางเพศเป็นความผิดทางอาญา เพื่อเป็นการลงโทษผู้กระทำความผิดและปรามมิให้เกิดการกระทำความผิดขึ้น

ส่วนที่ ๔ การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ ทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้วตั้งแต่วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

**การรับฟังความคิดเห็นต่อร่าง พ.ร.บ.
ตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญ**

ค้นหา

หน้าแรก

ร่างพระราชบัญญัติ

รายงานผลการรับฟัง

เกี่ยวกับเรา

ติดต่อเรา

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
นางสาวพิษรินทร์ ชำศรีพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ

รับฟังตั้งแต่วันที่ 27 พฤศจิกายน 2563 ถึงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2564

สถานะ: **เปิดรับความคิดเห็น**

ขณะนี้ มีผู้แสดงความคิดเห็นแล้ว 2 คน

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร